

MEMORIA XUSTIFICATIVA E ECONÓMICA DO CONVENIO ENTRE A CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL DA XUNTA DE GALICIA E A COMUNIDADE DE REGANTES "NOVA LIMIA" PARA A SUBVENCIONAR A VIABILIDADE FINANCEIRA DAS ACTUACIÓNS INHERENTES AO PROXECTO DE MELLORA PARA O APROVEITAMENTO EN REGADÍO DAS 42 CAPTACIÓNS DE AUGAS SUBTERRÁNEAS NA LIMIA

Primeiro.- Antecedentes e obxectivos

O Estatuto de Autonomía de Galicia, aprobado por Lei Orgánica 1/1981, do 6 de abril, establece no artigo 27.12 a competencia exclusiva da Comunidade Autónoma, cando as augas discorran integramente dentro da Comunidade, en materia de proxectos, construción e explotación dos aproveitamentos hidráulicos, canles e regadíos de interese da Comunidade Autónoma. A devandita competencia refírese ao Real decreto 1124/1985, do 30 de abril, sobre valoración definitiva e ampliación de funcións traspasadas da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de reforma e desenvolvemento rural.

A Consellería do Medio Rural, en virtude do Decreto 223/2022, do 22 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural é o órgano da Administración galega encargado de propor e executar as directrices xerais do goberno no ámbito rural.

Conforme se recolle no Decreto 23/2022, do 22 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural, esta responsabilízase das accións que teñan como obxecto directo a mellora da calidade de vida das zonas rurais, desenvolvendo as dotacións de equipamentos públicos básicos e de infraestruturas no medio rural así como das actuacións en materia de modernización e creación de regadíos.

As Comunidades de Regantes son corporacións de dereito público reguladas no Real Decreto Legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Augas. As ditas comunidades están adscritas a un Organismo de cunca (ente público encargado de xestionar as augas nas demarcacións hidrográficas) e son de obrigada creación para os usuarios da auga e outros bens de dominio público hidráulico dunha mesma toma ou concesión.

A Comunidade Xeral de regantes Nova Limia foi constituída en decembro de 2022 polas Comunidades de Regadores Lamas-Ganade, Corno do Monte, Alta Limia e San Salvador de Sabucedo, para os efectos de defender os seus dereitos e conservar e fomentar os seus intereses comúns, de conformidade cos artigos 81.2 do TRLA e 204.1 do RDPH

No ano 2021 preseleccionouse o "Proxecto de mellora para o aproveitamento en regadío das 40 captacións de augas subterráneas - A Limia 2022" no marco do "Plan para a mellora da eficiencia e sustentabilidade en regadíos", incluído no "Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia da Economía Española", que fora declarado de interese xeral pola Lei 51/2007, de 206 de decembro, de Orzamentos Xerais do Estado para 2008.

Para executar o dito proxecto estaba previsto que a Sociedade Estatal de Infraestruturas Agrarias, S.A. (SEIASA) subscribise un convenio coas anteditas comunidades de regantes.

Con carácter previo á execución do proxecto, resultaba imprescindible acometer as obras de sondaxe e construción dos 40 pozos para a captación das augas subterráneas, así

como a dotación para cada un dos pozos dos equipos e instalacións necesarias para o seu correcto funcionamento.

O 13 de decembro de 2021 a Consellería do Medio Rural da Xunta de Galicia e as comunidades de Regantes de "Lamas Ganade", "Corno do Monte", "Alta Limia" e "San Salvador de Sabucedo" subscribiron o Convenio de colaboración para a execución e explotación das obras de modernización de regadíos da Limia, consistentes no sondaxe e construción de 40 pozos para a captación de augas subterráneas.

O 30 de xuño de 2023 a Consellería do Medio Rural da Xunta de Galicia e a comunidade de regantes "Nova Limia" subscribiron o Convenio para a modernización mediante a instalación dos grupos de bombeo nos pozos de regadío, co obxecto de dotar a cada un dos pozos realizados previamente dos equipos e instalacións necesarias para o seu correcto funcionamento e servizo da Comunidade de regantes "Nova Limia".

En xaneiro de 2024 finalizan obras de modernización de regadíos instrumentalizadas a través de ambos convenios.

O 21 de xuño de 2023 a Sociedade Mercantil Estatal de Infraestruturas Agrarias, S.A. ("SEIASA") e a Comunidade Xeral de Regantes Nova Limia subscribiron o Convenio regulador para o financiamento e construción, entrega, recepción e seguimento ambiental das obras de modernización e consolidación dos regadíos da Comunidade Xeral de Regadores Nova Limia. "Proxecto de mellora para o aproveitamento en regadío das 42 captacións das augas subterráneas A Limia 2022 (Ourense)". O orzamento da actuación a través deste convenio ascende a un importe IVE excluído de 15.900.000,00 euros (19.239.000,00 euros con IVE).

O 19 de xaneiro de 2024 asinouse unha addenda ao Convenio entre SEIASA e a Comunidade Xeral de Regantes Nova Limia, polo que se modificaron a cláusula primeira e o anexo 6 do Convenio orixinal para reflectir a ampliación do orzamento, que se determinou en 35.000.000,00 euros (42.350.000,00 euros con IVE).

O convenio suscrito o 21 de xuño de 2023 entre SEIASA e a Comunidade Xeral de Regantes Nova Limia establece o esquema de financiamento da actuación, de conformidade co cal a Comunidade de Regantes financiará o 20% do importe correspondente ao custo total da actuación tal e como se describe no devandito convenio, mediante o pago a SEIASA de cada unha das facturas emitidas en relación cos distintos custos que se integran dentro do mesmo. En todo caso, o importe total do "custo total da actuación" non subvencionado con cargo aos fondos recibidos a través do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia da Unión Europea, será a cargo da Comunidade Xeral de Regantes.

Ademais do 20% do custo total da actuación, segundo o esquema de financiamento recollido no convenio suscrito con SEIASA, a Comunidade de Regantes terá que asumir outros custos que se especifican na parte expositiva do convenio.

A Comunidade de Regantes deberá asumir ademais o custo das garantías que ten que depositar para o cumprimento das obrigas de carácter económico.

A Dirección General de Desenvolvemento Rural, Innovación e Formación Agroalimentaria do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación mediante resolución do 25 de

marzo de 2024, aprobou o proxecto de mellora para o aproveitamento en regadío das 42 captacións das augas subterráneas "A Limia 2022", cun orzamento de execución por Administración, IVE incluído, que ascende á cantidade de 35.997.497,27 euros e un prazo de execución de vinte e catro (24) meses.

A SEIASA encarga á Empresa de Transformación Agraria, SA, SME, MP (Tragsa) os traballos relativos ao proxecto de mellora para o aproveitamento en regadío das 42 captacións das augas subterráneas "A Limia 2022", iniciándose a execución da obra en abril do ano 2024.

Segundo. Estimación dos custes asumidos pola comunidade de regantes.

Estímase que a comunidade de Regantes asumirá os seguintes custes:

- O 20% de cada unha das facturas emitidas en relación cos distintos custos que se integran dentro do custe total da actuación, o que ascende unha cantidade aproximada de 7.220.500,09 €.
- No momento en que se produza a entrega das obras á Comunidade Xeral de Regantes, esta debe abonar o IVE correspondente, de acordo con a normativa vixente ascende á cantidade aproximada de 6.247.499,53 €
- O custo das expropiacións e ocupacións necesarias. Segundo o calculado no anexo núm. 16 do proxecto (expropiacións e servidumes), a valoración dos bens e dereitos afectados ascende a 773.627,13 €, ao que habería que engadir a cantidade de 500.000,00 € que se correspondería co custo da asistencia técnica e dos servizos xurídicos para as expropiacións e ocupacións necesarias, o que ascende en total a unha cantidade de 1.223.627,13 €.
- O importe que facture SEIASA en concepto de retribución por prestación de servizos de xestión técnica e administrativa (1% sobre o orzamento de execución por contrata correspondente a cada certificación, que se facturará mensualmente ao longo do período de execución da obra), to que ascende a unha cantidade aproximada de 297.499,98 €.
- O importe que facture SEIASA en concepto de seguimento ambiental correspondente aos cinco anos posteriores ao remate das obras (0,15 % sobre o custo da execución total da obra, IVE non incluído, o que ascende a unha cantidade aproximada de 44.625,00 euros.
- O custe asociado ao aval bancario por un importe equivalente ao 40% do custo total da actuación IVE incluído. Para este fin a comunidade de regantes subscribiu en abril do ano 2024 unha póliza de garantía por prazo indefinido coa entidade ABANCA, con un límite de risco de 16.940.000,00 € e unha comisión de risco de anual do 0,35%, o que supón un custe anual de 59.444,00 €, que tendo en conta un prazo para a execución da obra de 24 meses ascende a unha cantidade aproximada de 118.888,00 €.

Tendo en conta estas estimacións, a comunidade de regantes deberá asumir uns custes desde o inicio da obra ata a finalización da mesma de aproximadamente 15.202.639,73 €.

Terceiro. Préstamo formalizado pola comunidade de regantes para asumir os compromisos económicos

Para poder asumir todos os compromisos económicos derivados da sinatura do convenio con SEIASA, a Comunidade de Regantes Nova Limia formalizou o 12 de abril de 2024 un préstamo coa entidade bancaria Abanca por un importe de 17.640.000,00 € a amortizar nun prazo de 15 anos, con 3 de carencia, e un tipo de interese fixo do 3,63%.

A contribución da Comunidade de Regantes Nova Limia ao convenio con SEIASA resulta un gasto moi difícil de asumir para esta Comunidade de Regantes. a Consellería do Medio Rural considera necesario colaborar coa Comunidade de Regantes para garantir a viabilidade financeira das actuacións previstas por ser de profunda utilidade pública e interese social para o desenvolvemento da comarca da Limia.

Cuarto.- Xustificación do interese público e social, singularidade e excepcionalidade e da non concorrencia pública da actuación proposta.

Nos termos previstos no artigo 19.4 da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia, poderán concederse de forma directa, con carácter excepcional, as subvencións nas que se acrediten razóns de interese público, social, económico ou humanitario, ou outras debidamente xustificadas que dificulten a súa convocatoria.

- Interese público e social: A importancia do regadío para a produción agrícola na Comarca da Limia é ben coñecida polos agricultores que durante máis de 30 anos están tratando de resolver as súas necesidades de auga con prácticas e estruturas individuais.

O aumento do regadío nunha comarca cunha agricultura tan intensificada como a da Limia provocou a aparición de problemas de natureza ambiental e de rendibilidade económica, xa que ao mesmo tempo que a importancia da rega facíase maior, non se acometían medidas de xestión da auga e de planificación dos recursos hídricos.

Para a Consellería do Medio Rural acometer as melloras dos Regadíos da Comarca da Limia supón unha actuación estratéxica de enorme importancia tanto para o desenvolvemento socio - económico da zona como para a potenciación do sector agrario destas comarcas.

Entre os obxectivos principais a acadar coa modernización dos regadíos, destacan o aforro e mellora na eficiencia no uso da auga de rega, a regularización dos recursos hídricos da comarca, a introdución de novas técnicas de rega máis eficientes a nivel de parcela, a mellora da renda agraria e o desenvolvemento da Comarca, posibilitar unha agricultura sostible e respectuosa co medio, a mellora da calidade de vida dos agricultores reducindo as horas de traballo que estes dedican á rega e un importante aforro enerxético.

- Singularidade e excepcionalidade: Esta actuación global no regadío, de profunda utilidade pública e interese social, trátase dun apoio económico definido en liña coa estratexia da modernización dos regadíos para mellora da eficiencia enerxética a través de novas técnicas de rega para posibilitar unha agricultura sostible e

respectuosa co medio, mellorar da calidade de vida a renda agraria e o desenvolvemento da Comarca.

Por todo elo formúlase como un instrumento de concesión de axudas directas, conforme ao disposto no artigo 19.4c) da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia, non sendo posible promover a súa concorrencia pública, posto que se centra sobre uns destinatarios concretos – as Comunidades de Regantes de San Salvador de Sabucedo, Lamas Ganade, Corno do Monte e Alta Limia, aglutinadas agora na Comunidade de Regantes “Nova Limia” e cun fin concreto que é o de posibilitar que se leven a cabo as obras de modernización e consolidación dos regadíos da Comunidade de Regantes Nova Limia, contempladas no convenio asinado con SEIASA, dirixidas unicamente a esta Comunidade.

Ademais, dentro do Plan para la mejora de la eficiencia y la sostenibilidad en regadíos» incluído no Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia de la economía española. Fase II, contéplase unha única actuación na Comunidade Autónoma de Galicia, consistente na obra PROYECTO DE MEJORA PARA EL APROVECHAMIENTO EN REGADÍO DE LAS 42 CAPTACIONES DE LAS AGUAS SUBTERRÁNEAS «A LIMIA 2022», polo que a Comunidade de Regantes Nova Limia é a única Comunidade de usuarios de auga incluída no listado das obras seleccionadas.

Quinto. Financiamento

A Consellería do Medio Rural e a Comunidade de Regantes “Nova Limia” queren levar a cabo un convenio para establecer a colaboración financeira entre a Consellería do Medio Rural e a Comunidade de Regantes Nova Limia mediante o outorgamento dunha subvención que garanta a viabilidade financeira das obras de modernización e consolidación dos regadíos (proxecto de mellora para o aproveitamento en regadío das 42 captacións de augas subterráneas na Limia).

As obras teñen un prazo de execución de 24 meses, estando prevista a súa finalización no mes de abril de 2026. A estes efectos, a Comunidade de Regantes Nova Limia formalizou o 12 de abril de 2024 coa entidade bancaria Abanca un préstamo a amortizar nun prazo de 15 anos, que lle permite asumir as obrigas económicas derivadas da sinatura do convenio asinado con SEIASA o 21 de xuño de 2023. Para o seu financiamento, a colaboración financeira articulada a través deste convenio esténdese ata a anualidade 2032.

A dotación orzamentaria para subvencionar as actuacións obxecto deste convenio, estímase en **8.000.000,00 euros**.

A achega da Consellería do Medio Rural levarase a cabo con fondos propios libres a través do proxecto contable 2017 00035, e con cargo á aplicación orzamentaria: 15.06.551A.7800, coa seguinte distribución de anualidades tendo en conta a dispoñibilidade orzamentaria:

- Anualidade 2025: 1.000.000,00 euros.

- Anualidade 2026: 1.000.000,00 euros.
- Anualidade 2027: 1.000.000,00 euros.
- Anualidade 2028: 1.000.000,00 euros.
- Anualidade 2029: 1.000.000,00 euros.
- Anualidade 2030: 1.000.000,00 euros.
- Anualidade 2031: 1.000.000,00 euros.
- Anualidade 2032: 1.000.000,00 euros.

Fitos e obxectivos do Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030 :

Integración no Plan Estratéxico de Galicia 2022-2030		
Proxecto 2017 00035		
Denominación: Plan de Infraestruturas de Regadíos no medio Rural		
Eixo	E3	Competitividade e crecemento
Prioridade de actuación	PA05	Aproveitar as potencialidades de Galicia cara un sector primario moderno e competitivo.
Obxectivo estratéxico	E06	Contribuír o desenvolvemento económico e social en zonas rurais e costeiras. Mellorar as condicións de vida no territorio rural galego, especialmente a través dunha mellora das infraestruturas, mellora no acceso aos servizos básicos e creación de emprego.
Obxectivo operativo	OO04	Recuperación e posta en valor das terras e reordenación das mesmas través dos procesos de reestruturación parcelaria e das novas figuras (aldeas modelo, polígonos agroforestais...)
Indicador	P00076	Entidades beneficiadas.

Trátase dun expediente que polo seu importe e carácter plurianual require autorización previa do Consello de Xunta, de acordo co artigo 40.3 do Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.

Na tramitación administrativa deste expediente incorporaranse os seguintes informes:

-Informe da Asesoría Xurídica da Consellería do Medio Rural.

-Informe da Intervención xeral da Consellería do Medio Rural.

- Informe sobre a superación de límites de exercicios futuros – artigo 58 do texto refundido da lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia.

Por todo o exposto, estímase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular as actuacións de referencia, quedando o devandito convenio fora do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector

público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as Directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE y 2014/24/UE, do 26 de febreiro de 2014, con independencia de que, de acordo co previsto no artigo 4 da devandita norma, lle sexan de aplicación os principios desta Lei para resolver as dúbidas e lagoas que puidesen presentarse.

Este convenio ten natureza administrativa e para a súa tramitación tense observado o cumprimento dos requisitos establecidos na Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia; no Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o Regulamento da Lei 9/2007, do 13 de xuño; na Lei 38/2003, de 17 de novembro, xeral de subvencións e nos principios establecidos na Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas e na Lei 40/2015, do 1 de outubro, do réxime xurídico do sector público.

Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica
A directora xeral de Desenvolvemento Rural
Mª Paz Rodríguez Rivera

